

Ser mailet konstigt ut? [Klicka här](#)

Nyhetsbrev från Smittskydd och vårdhygien

Misluren nr 4, december 2024

Misluren är ett nyhetsbrev från enheten för Smittskydd och Vårdhygien till medarbetare och samarbetspartners i Region Västmanland och länets kommuner samt övriga intresserade. Misluren ges ut en gång per kvartal via [prenumeration](#) och innehåller ett axplock av det som hänt och det som är på gång. Synpunkter och önskemål om innehåll tas tacksamt emot, mejla smittskydd@regionvastmanland.se. Aktuella nyheter och relevanta dokument, riktlinjer och länkar hittar du på enhetens hemsida - [Smittskydd](#) och [Vårdhygien](#).

God Jul och Gott Nytt År!

Under jul- och nyårshelgen är våra öppettider 07:30-16:30 och telefontider 08:00-15:30 helgfria vardagar. Du kan även nå oss via

smittskydd@regionvastmanland.se eller vardhygien@regionvastmanland.se

Nominera till utmärkelsen Hygienföredöme 2024!

Ett vårdhygieniskt arbetssätt som förhindrar vårdrelaterade infektioner kräver engagerade chefer och engagerade medarbetare. För att uppmärksamma goda exempel på ett strukturerat och engagerat vårdhygieniskt arbete delar Enheten för Smittskydd och Vårdhygien utmärkelsen Hygienföredöme. Utmärkelsen tilldelas en verksamhet som visat prov på ett gediget och över tid hållbart vårdhygieniskt arbetssätt.

Nominering sker senast 31/12 till vardhygien@regionvastmanland.se

Mer information finns här: [Hygienföredöme](#)

ESBLcarba

Under 2024 har betydligt fler patienter med bakterier som bär på resistensmekanismen ESBLcarba hittats i Västmanland. I år är det fjorton patienter jämfört med några enstaka fall tidigare år. Smittspridning mellan patienter har konstaterats på två enheter i regionen. Resistensen gör att de flesta eller ingen av de preparat vi vanligen använder fungerar. Man måste använda specialpreparat som ofta har sämre effekt. Det innebär svårbehandlade infektioner, längre vårdtid och högre kostnader.

Därför är det viktigt att:

- Alltid tillämpa basala hygienrutiner
- Aktivt arbeta för att minska överbeläggningar
- Minskning av antal förflyttningar
- Uppföljning av basala hygienrutiner
- Rengöra material som delas mellan patienter
- Använda årshjulet för systematiskt vårdhygienarbete

Minska legionellarisken - spola kranar och duschar!

Stillastående vatten ökar risk för tillväxt av Legionella, en bakterie som kan orsaka lunginflammation. Efter långhelg eller annan stängning ska därför kranar och duschar spolas igenom för både varm- och kallvatten under minst 3 minuter. Läs mer om förebyggande åtgärder i [Legionella, förebyggande åtgärder i sjukhusets vattensystem](#).

Säsongstart för vinterkräksjuka 2024

Folkhälsomyndighetens övervakning av vinterkräksjuka visar att spridningen av vinterkräksjuka har tagit fart i samhället. Det innebär att smittspridningen väntas öka den närmaste tiden, både i samhället och inom vården. Calicivirus som orsakar vinterkräksjuka är mycket smittsamt. En sjuk person kan utsöndra stora mängder virus i avföringen och genom kräkningar. En av de viktigaste åtgärderna för att skydda sig själv och andra mot smitta är god handhygien.

Förbered er genom att läsa igenom [vårdhygieniska rutiner för virusorsakad gastroenterit](#).

Skydda dig själv och andra mot vinterns smittor

En av de viktigaste åtgärderna för att skydda sig själv och andra mot smitta är god handhygien.

Under vintern sprids flera smittsamma sjukdomar lättare och det är många som smittas av till exempel covid-19, influensa och vinterkräksjuka. En del blir allvarligt sjuka. I dokumentet nedan finns råd om vad du kan göra för att minska risken att bli smittad och att smitta andra.

[Skydda dig själv och andra mot vinterns smittor - Folkhälsomyndigheten](#)

Varm och ren

Nu när vintern kommer är det många medarbetare som fryser. Självklar vill vi gärna ta på oss något långärmat för att bli varma, men vi måste arbeta i kortärmat för att kunna desinfektera våra händer och underarmar. Hur ska vi göra?

- **Ta på dig varmt under.** Underställsbyxor och ett linne eller en kortärmad överdel under arbetsdräkten kan göra stor skillnad. Självklart får understället inte vara långärmat eller trekvartsärmat (understället ska inte sticka fram under arbetsdräkten).
- **Håll fötterna varma.** Kanske är det ett par varma sockor du ska önska dig i julklapp?
- **Ta på dig en värmeväst.** Värmevästen har inga ärmor, och får därför användas i patientnära arbete, men ska skyddas med plastförkläde vid behov, precis som arbetsdräkten. Har ni tillräckligt många på din arbetsplats för att de ska räcka till alla frusna?

När du arbetar administrativt eller utomhus finns möjlighet att använda långärmade plagg, men dessa ska tvättas varje vecka eller oftare och får inte bäras i patientutrymmen. Läs mer [här](#).

PPM-BHK – dags att arbeta med resultatet!

Höstens mätning av följsamheten till Basala hygienrutiner och klädregler, PPM-BHK, genomfördes under oktober. Nu är hög tid att arbeta med resultatet från mätningen. De verksamheter som inte nådde upp till Regionens satta målvärde på 90 % följsamhet upprättar en handlingsplan med aktuella åtgärder och plan för uppföljning. Resultatet och förslag på mall för handlingsplan hittar ni [här](#). Vid behov av stöd kontakta Vårdhygien.

Vaccinationstäckning

Höstens vaccinationsinsats för covid och influensa startade i år i mitten på oktober. Personer som rekommenderats att samvaccinera sig under hösten är personer som är 65 år och äldre samt personer i riskgrupp mellan 18-64 år. I gruppen 80+ ses en ökning från förra året i vaccinationstäckningen för både covid och influensa medan det i åldersgruppen 65-79 år är något lägre jämfört med tidigare år

Under hösten har även pneumokockvaccination uppmärksammats vilket har resulterat i en stor efterfrågan att även vaccinera sig för detta.

Covid	Influensa
65-79 år: 64%	65-79 år: 62%
80+: 79%	80+: 78%

Ny rekommendation för vaccination av HPV

Från och med 5 december gäller nya rekommendationer av vilka som rekommenderas vaccination mot HPV.

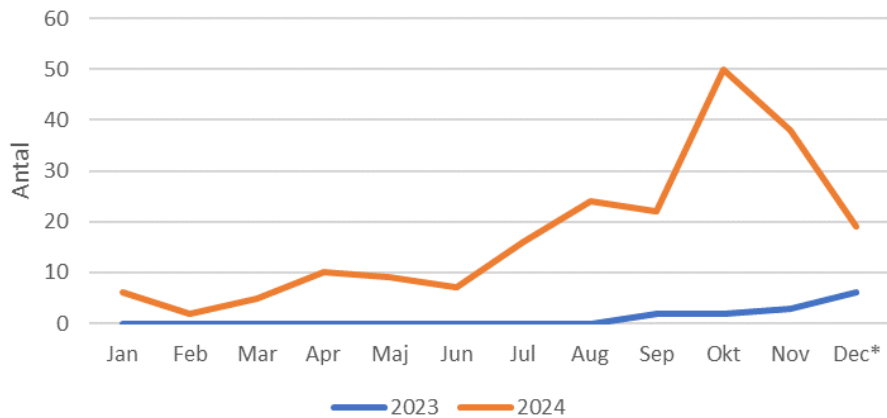
[Rekommendationer om vaccination mot HPV – ett till steg mot färre cancerfall - Folkhälsomyndigheten](#)

Hur implementeringen skall ske i region Västmanland är inte beslutat. Nationellt samordningsarbete pågår. Ytterligare information följer.

Mykoplasma

Under hösten har mykoplasmainfektionen ökat kraftigt. Mykoplasma pneumoniae är en bakterie som kan orsaka luftvägsinfektioner och lunginflammationer. De vanligaste symtomen är heshet, hosta, låggradig feber och huvudvärk. Hostan kan bli långdragen och kan kvarstå i flera veckor. Mykoplasma pneumoniae är ingen anmälningspliktig sjukdom i smittskyddslagen men statistik från klinisk mikrobiologi i Västerås visar högt antal positiva prover jämfört med förra året.

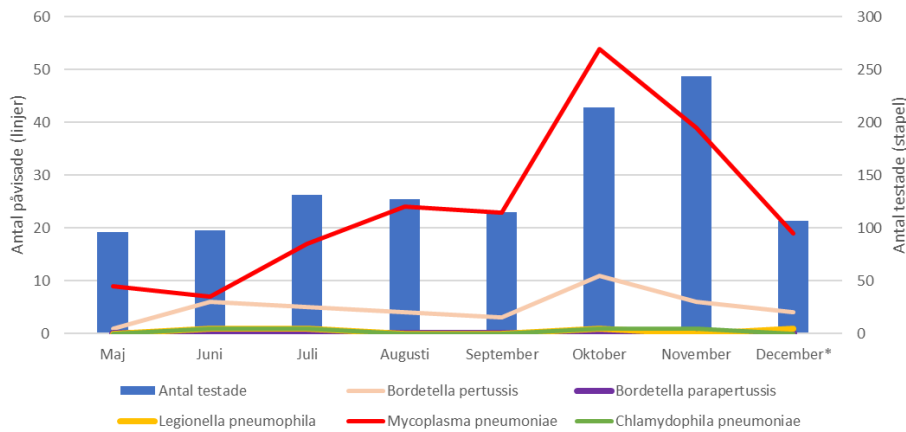
Mycoplasma - Antal påvisade fördelat på månad (antal fall)

Kikhosta

Ett ökat antal fall av kikhosta förekommer nu i hela Sverige. Diagrammet nedan visar antalet fall i Västmanland, se den laxrosa linjen. Kikhosta är en smittsam luftvägsinfektion som ger en långvarig hosta och sprids som droppsmitta vid hostattacker. För de yngsta barnen kan kikhosta vara en allvarlig och ibland livshotande sjukdom så det är viktigt att de skyddas mot exponering. Gravida rekommenderas vaccination mot kikhosta efter graviditetsvecka 16 för att åstadkomma ett skydd under de första månaderna efter födseln. Spädbarn vaccineras i enlighet med barnvaccinationsprogrammet med start vid 3 månaders ålder.

LVB - antal påvisade (vänster skala) antal testade (höger skala)

Primärvården har stor betydelse för personer som lever med hiv

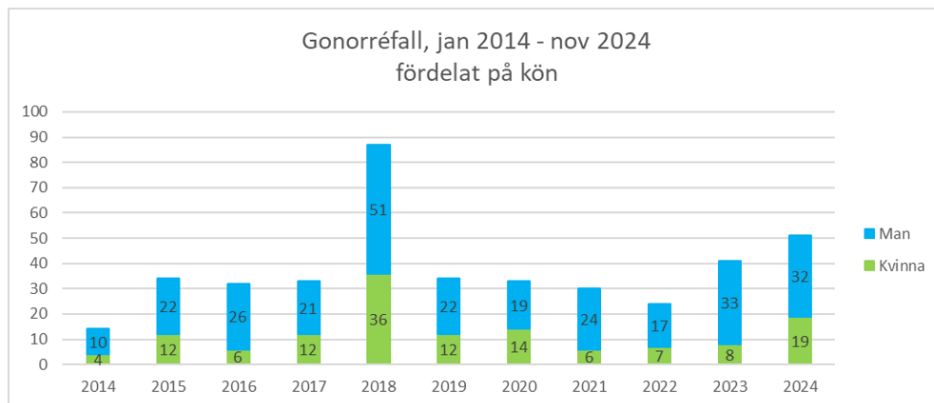
Stigma och sen diagnos är några av utmaningarna för vården. I samband med Worlds Aids Day den 1 december arrangerades ett webinarium riktat till vårdpersonal inom primärvården och infektionssjukvården. Ta del av viktiga insikter och öka din kunskap gällande vård för personer som lever med hiv i Sverige via webinariet: [Hiv i primärvården, Medevents - Hiv i primärvården - On-demand](#)

Centraliserad smittspårning vid positiv klamydia

Regionen har centraliserad smittspårning vilket innebär att provtagande enhet skickar remiss till ungdomsmottagningen eller venerologien utifrån ålder direkt efter att patienten informerats. Remiss för patienter till och med 22 år skickas till ungdomsmottagning och patienter 23 år och äldre till venerologien.

Gonorréfallen ökar

Antalet fall av gonorré fortsätter öka under 2024, störst ökning är det bland kvinnor genom heterosexuell smittväg. Att vården frikostigt erbjuder provtagning, från kroppsdel som utsatts för smittrisk är av vikt för att stoppa smittspridningen.

Årshjulet för systematiskt vårdhygienarbete

Nu är vi inne på årets sista veckor för att snart gå över till 2025. Vi fortsätter under 2025 och jobbar oss igenom årshjulet för er inom kommunal, privat och regiondriven vård och omsorg.

[Årshjul för systematiskt vårdhygienarbete - Region Västmanland](#)

Sjukdomar A-Ö

Information om smittsamma sjukdomar, hur du anmäler och hur du smittspårar finner du under respektive diagnos på

[Sjukdomar A-Ö - Region Västmanland](#)

Smittskydd och Vårdhygien Region Västmanland

Smittskyddsläkare

Daniel Heimer

021-17 56 18

Biträdande smittskyddsläkare/hygienläkare

Elisabeth Freyhult

021-481 87 74

Enhetschef

Isabel Sadzák

021-17 44 72

Hygiensjuksköterska Primärvård, Kommunal vård och omsorg

Anna Arnell Chadda

021-17 44 49

Hygiensjuksköterska Primärvård, Kommunal vård och omsorg

Lena Sars

021-17 45 32

Hygiensjuksköterska Slutenvård

Lina Olsson

021-17 30 24

Hygiensjuksköterska Slutenvård

Martina Ågren

021-17 41 98

Smittskyddssjuksköterska

Maria Kling Kullback

021-17 37 33

Smittskyddssjuksköterska

Marion Mars Åhgren

021-17 31 49

Administratör

Ulrika Toresson Silfvernagel

021-17 51 20

